

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

TECHNIKA Z INFORMATYKĄ (nauczycielska)

(nazwa specjalności)

Nazwa	Koncepcje i praktyki wychowania
Nazwa w j. ang.	The concepts and practice of education

Kod		Punktacja ECTS*	3

Koordinator	dr hab. Henryk Noga	Zespół dydaktyczny

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest ukształtowanie wiedzy pedagogicznej pozwalającej na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się. Ukształtowanie umiejętności posługiwania się wiedzą z zakresu pedagogiki w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych. Celem kursu jest ukształtowanie wrażliwości etycznej, empatii, otwartości, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności.

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	W01 – posiada wiedzę na temat wychowania i kształcenia, w tym ich filozoficznych i społeczno-kulturowych podstaw	N_W01
	W02 – posiada wiedzę na temat współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	N_W02
	W03 – posiada wiedzę na temat głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	N_W01
	W04 – posiada wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych	N_W01
	W05 – posiada wiedzę na temat podmiotów działalności pedagogicznej (dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli) i partnerów edukacji szkolnej (np. instruktorów harcerskich) oraz specyfiki funkcjonowania dzieci i młodzieży w kontekście prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych	N_W01
	W06 – posiada wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego	N_W01
	W07 – posiada wiedzę na temat etyki zawodu nauczyciela	N_W01

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Umiejętności	U01 – potrafi dokonywać obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych	N_U01
	U02 - potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych	N_U01
	U03 – potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością pedagogiczną (dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą), korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii	N_U01
	U04 - posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne: potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie szkolnej	N_U03
	U05 – potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności	N_U01
	U06 – potrafi zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego	N_U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	K01 - ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) K02 – jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela K03 – ma świadomość znaczenia profesjonalizmu, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; wykazuje cechy refleksyjnego praktyka K04 – jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	N_K01, N_K02 N_K01 N_K01 N_K02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20	20									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja, prezentacje projektów indywidualnych i grupowych, metody aktywizujące.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X	X			X	
W02						X	X	X	X			X	
W03						X	X	X	X			X	
W04								X	X			X	
W05								X	X			X	
W06								X	X			X	
W07								X	X			X	
U01						X	X		X				
U02						X	X		X			X	
U03						X	X		X			X	

U04								X					
U05								X					
U06						X		X					
K01						X		X					
K02						X		X					
K03						X		X					
K04						X		X					

Kryteria oceny	50% referat 20% projekt indywidualny 20% projekt grupowy 10% udział w dyskusji

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Wychowanie a rozwój. Funkcje wychowania. Proces wychowania, jego struktura, właściwości, dynamika. Przymus i swoboda w wychowaniu. Wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju. Wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne. Wychowanie a manipulacja. Podmiotowość w wychowaniu. Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła. Style i postawy wychowawcze. Konteksty wychowania. Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania.

2. Szkoła jako instytucja wychowawcza. Środowisko społeczne klasy i szkoły. Autokratyzm i demokracja w szkole. Proces i wzorce komunikowania się na terenie szkoły. Ukryty program szkoły. Postawy nauczycieli i uczniów. Kształtowanie i zmiana postaw. Praca z grupą rówieśniczą. Tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole. Plan pracy wychowawczej. Metody wychowawcze i ich skuteczność. Umiejętności wychowawcze. Trudności wychowawcze. Konflikty w klasie i w rodzinie. Błędy wychowawcze. Granice i mierniki oddziaływań wychowawczych. Kryzys szkoły. Pozaszkolne instytucje wychowawcze i resocjalizacyjne. Współpraca rodziny i szkoły. Współpraca szkoły ze środowiskiem.

3. Zawód nauczyciela. Role zawodowe nauczyciela. Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny. Program wewnętrzny nauczyciela. Przygotowanie zawodowe nauczyciela. Wiedza prywatna, potoczna a wiedza naukowa nauczyciela. Etyka nauczycielska. Odpowiedzialność prawna opiekuna, nauczyciela, wychowawcy. Uczenie się w miejscu pracy. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe jako warunki awansu zawodowego. Uczenie się przez całe życie nauczycieli. Wypalenie zawodowe nauczycieli - przyczyny, symptomy, strategie zaradcze. Choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela - profilaktyka.

4. Media i ich wpływ wychowawczy. Nauczyciel w procesie komunikacji - autoprezentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie. Komunikacja niewerbalna. Porozumiewanie się emocjonalne w klasie. Style komunikowania się uczniów i nauczyciela. Bariery komunikacyjne w klasie. Porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.

5. Poznanie uczniów. Techniki i ich ograniczenia, kwestie etyczne. Sposoby funkcjonowania uczniów w klasie. Pozycja społeczna ucznia w klasie. Typy uczniów. Uczeń szczególnie uzdolniony. Inny i obcy. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Trudności i niepowodzenia szkolne. Międzynarodowe i krajowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnością.

6. Agresja i przemoc (w tym agresja elektroniczna). Uzależnienia (w tym od środków psychoaktywnych i komputera). Zaburzenia odżywiania.

Wykaz literatury podstawowej

1. Dudzikowa M., Czerepak-Walczak M., Wychowanie. Pjęcia. Konteksty. Procesy, t.1-3. Gdańsk 2007.
2. Kwieciński Z., Śliwerski B., (red.) Pedagogika T. 1,2. Warszawa 2003.
3. Śliwerski B. (red.), Pedagogika t. 1, GWP, Gdańsk 2006 (rozdziały 2, 3, 4, 5).
4. Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela, Gdańsk 2004.
5. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Warszawa 2008.
6. Perry R., Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem, Warszawa 2000.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Kwiatkowska H., Tożsamość nauczycieli, Gdańsk 2005.
2. Fenstermacher G., Soltis J. Style nauczania, Warszawa 2000.
3. Kwiatkowska H., Edukacja nauczycieli. Konteksty-kategorie-praktyki, Warszawa 1997.
4. Roman Schulz, Szkoła jako organizacja, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 1993.
5. Mizerek H., Dyskursy współczesnej edukacji nauczycielskiej. Olsztyn 1999.
6. Michalak J. M., (red.) Etyka i profesjonalizm w zawodzie nauczyciela. Łódź 2010
7. Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki. Impuls, Kraków 1996
8. Brezinka W., Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych. Wydawnictwo WAM, Kraków 2005.
9. Kobylecka E., Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych, Kraków 2005.
10. Speck O. , Być nauczycielem. Gdańsk 2005

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3